

DOI 10.37491/UNZ.84.3
УДК (7+37):341

Ольга КУЛІНІЧ¹

КУЛЬТУРА ТА ОСВІТА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Здійснено аналіз виконання в Україні міжнародних зобов'язань у сфері інтелектуальної власності. Розглядаються зобов'язання, що виникли внаслідок укладення Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності щодо створення Національного навчального центру інтелектуальної власності в Україні від 03 жовтня 2019 р. Визначаються учасники виконання міжнародних зобов'язань та основна мета укладення Меморандуму. Аналізується концепція розвитку культури та освіти у сфері інтелектуальної власності в Україні. Визначається потенційна аудиторія проекту, зокрема це: учні закладів середньої освіти, учні закладів спеціалізованої освіти, учасники будь-яких творчих проєктів, об'єднань, студенти закладів вищої освіти, представники сектору креативних індустрій та інновацій, представники державного сектору, бізнесу, професійних спільнот, фахівці з питань інтелектуальної власності. Робиться висновок про важливість формування місії, цінності та завдань проєкту для забезпечення на-

---

¹ доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри інтелектуальної власності та інформаційного права
Навчально-наукового інституту права,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
kulinich.olha@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0003-1337-8494>.

вчанню інтелектуальної власності впродовж життя. Зазначається, що цінностями проекту є культура поваги до інтелектуальної власності та прав творців, освіта у сфері інтелектуальної власності, високий рівень правосвідомості — дотримання прав творців. Для забезпечення вказаних цінностей сформовано місію проекту з розвитку культури та освіти в Україні, а саме: виховання правової культури у сфері інтелектуальної власності, популяризація інформації про охорону прав інтелектуальної власності; підвищення рівня правової обізнаності та поглиблення знань у сфері інтелектуальної власності; сприяння розвитку та зміцненню кадрового потенціалу у сфері інтелектуальної власності. Визначено завдання проекту з урахуванням аудиторії, цінностей та місії, які полягають у розробці навчальних програм, зокрема з підвищення кваліфікації, розробка науково-популярної, навчальної та наукової літератури у сфері інтелектуальної власності, проведення просвітницьких заходів тощо. Наводяться приклади офлайн- та онлайн-форматів проведення просвітницьких та освітніх заходів в Україні. На прикладі окремих форматів та заходів аналізується досвід їх впровадження в Україні. У статті демонструється охоплення усієї аудиторії проекту у звітному періоді та поєднання заходів онлайн, онлайн форматів з виданням науково-популярної літератури.

Ключові слова: культура, освіта, цінність, інтелектуальна власність, міжнародні зобов'язання.

Сфера правовідносин, пов'язана зі створенням об'єктів інтелектуальної власності, набуттям, здійсненням та захистом прав на них, уже протягом багатьох століть залишається однією з найбільш обговорюваних у науковій літературі, адже, незважаючи на різноманітні напрямки наукових інтересів науковців, кожного з них насамперед цікавить забезпечення охорони його прав та інтересів як творця. Проблеми у багатьох країнах, пов'язані з дотриманням прав інтелектуальної власності, обумовлені насамперед низьким рівнем культури пересічних громадян з питань інтелектуальної власності, недостатнім рівнем правової обізнаності творців з питань інтелектуальної власності, окремими недоліками у функціонуванні механізму державної системи охорони прав інтелектуальної власності. Саме тому не втрачають актуальності питання, пов'язані з просвітницькою діяльністю, навчанням та підвищенням кваліфікації у сфері інтелектуальної власності.

Розробка та впровадження просвітницьких кампаній та освітніх програм у сфері інтелектуальної власності має сприяти підвищенню рівня правової культури, набуттю необхідних навичок, вмінь, кваліфікацій, що вкрай важливо для фахівців та наукової спільноти. Важливість впровадження освітніх компонентів у частині питань інтелектуальної власності підкреслюється в наукових дослідженнях з формування політики у сфері інтелектуальної власності, у державних стратегіях розвитку сфери інтелектуальної власності, в наукових працях з питань реформування освіти у сфері

інтелектуальної власності таких вчених, як: Ю. Л. Бошицький, І. Ф. Коваль, Н. П. Корогод, В. Е. Лунячек, О. П. Орлюк, Н. П. Рубан, В. М. Тіманюк.

На жаль, незважаючи на наукові розробки, на чисельні ґрунтовні пропозиції щодо прийняття стратегічно важливих рішень у сфері культури та освіти з інтелектуальної власності, розробку проекту Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період 2020–2025 року [1] (яка є й досі залишається проектом), існує безліч невирішених питань, зокрема щодо доповнення переліку галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю 7(8).18010002 «Інтелектуальна власність», що вже виключено із Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [2; 3].

Метою цього дослідження є визначення стратегічних напрямків розвитку в Україні щодо розробки та впровадження заходів, які сприятимуть розвитку культури та освіти у сфері інтелектуальної власності, зокрема в контексті забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України, а саме: Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі — Мінекономіки України) та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (далі — ВОІВ) щодо створення Національного навчального центру інтелектуальної власності в Україні від 03 жовтня 2019 р. [4], а також Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством економіки України та ВОІВ щодо співробітництва у сфері інтелектуальної власності від 05 жовтня 2021 р. [5].

У 2019 році Україна ввійшла до переліку країн, з якими Всесвітня організація інтелектуальної власності уклала Меморандуми щодо створення Національного навчального центру з інтелектуальної власності. Це було важливим кроком для створення Академії інтелектуальної власності (далі — Академія) за сприяння ВОІВ в Україні. Національною установою, відповідальною за виконання Меморандуму 2019 року [4], визначено Державну організацію «Національний офіс інтелектуальної власності», структурним підрозділом якого й виступала Академія. У зв'язку з реорганізацією державної організації відповідний функціонал щодо забезпечення виконання міжнародних зобов'язань було покладено на Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (далі — Укрпатент), у структурі якого функції Національного навчального центру інтелектуальної власності виконував відділ навчальних програм та забезпечення просвітницьких заходів, з 01 липня 2021 р. реорганізований у відділення «Академія інтелектуальної власності» [6].

Відповідно до Меморандуму [4] його основною метою є надання допомоги Мінекономіки щодо створення Академії, шляхом реалізації узгодженого переліку заходів, які відповідають попередньо визначеним завданням, очікуваним результатам та показникам, визначених у Проектному документі та Робочому плані. Всі заходи організаційного характеру, які повинні реалізувати сторони мають своєю метою сприяння соціальному, культурному та економічному розвитку нашої країни завдяки вихованню поваги до інтелектуальної власності в Україні, підвищенню знань та зміц-

нення кадрового потенціалу в сфері інтелектуальної власності. Зобов'язання сторін, передбачені у ст. 4 Меморандуму [4], мають організаційний характер та спрямовані на створення в Україні Академії як основного, потужного центру розвитку культури та освіти у сфері інтелектуальної власності. У представленому дослідженні інтерес становить лише частина зобов'язань, пов'язана з розвитком освіти та культури у сфері інтелектуальної власності шляхом впровадження освітніх та просвітницьких проєктів у сфері інтелектуальної власності.

Відповідно до Статуту державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» [7], серед покладених функцій підприємство бере участь у підготовці спеціалістів з питань інтелектуальної власності, підвищенні кваліфікації спеціалістів Підприємства, в тому числі організації їх навчання та стажування за кордоном, проведення соціально-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення рівня правової культури населення України у сфері правової охорони результатів інтелектуальної і творчої діяльності, участь у проведенні масових заходів з нагоди Міжнародного дня інтелектуальної власності та Дня винахідника і раціоналізатора тощо. Зазначені функції свідчать про можливість формування єдиної концепції просвітницької програми та проєкту у сфері інтелектуальної власності. Отже, крім формування такого проєкту, потребує уточнення його концепції.

На етапі формування стратегії розвитку Академії було визначено декілька напрямків роботи в контексті забезпечення виконання міжнародних зобов'язань перед ВОІВ, для чого визначено аудиторію, цінності, місію, завдання Академії, реалізація яких сприятиме розвитку культури та освіти у сфері інтелектуальної власності в Україні. На цьому етапі також враховано потреби сучасного ринку освіти у сфері інтелектуальної власності, стратегічні напрямки розвитку держави та місце інтелектуальної власності в системі такого розвитку, умови для впровадження заходів для розвитку культури та освіти з урахуванням специфіки менталітету населення, місце України в рейтингу країн переліку 301 [8], Глобальному індексі креативності [9], наявних в Україні соціально-економічних проблем у сфері інтелектуальної власності.

У межах цього дослідження звернемо увагу саме на зазначені складові елементи, завдяки яким відбувається виконання ключових зобов'язань.

Першим питанням є аудиторія проєкту, що потребує здобуття знань, вмінь та навичок у сфері інтелектуальної власності та розвитку культури у сфері інтелектуальної власності. Потенційну аудиторію в Україні, що потребує отримання знань у сфері інтелектуальної власності, умовно можна поділити на декілька категорій:

— учні закладів середньої освіти — аудиторія, яка потребує загальної інформації про творчість та охорону її результатів з метою закладення базових складових про культуру та освіти у сфері інтелектуальної власності;

— учні закладів спеціалізованої освіти, учасники будь-яких творчих проєктів, об'єднань тощо — аудиторія, яка потребує спеціальних знань про творчість та її охорону, з врахуванням обраного напрямку творчої діяльності (літературно-художня або науково-технічна);

— студенти закладів вищої освіти — аудиторія, яка потребує отримання знань про набуття прав інтелектуальної власності, їх здійснення та захист з врахуванням обраної ними спеціальності; отримання спеціальної освіти у сфері інтелектуальної власності;

— представники сектору креативних індустрій та інновацій — аудиторія, що потребує отримання знань про інтелектуальну власність, про можливість реєстрації та захисту прав, комерціалізації власних розробок та використання об'єктів інтелектуальної власності як маркетингового інструменту для своїх товарів та послуг;

— представники державного сектору (судді, представники кіберполіції; представники митних органів тощо), бізнесу, професійних спільнот, фахівці з питань інтелектуальної власності — аудиторія, яка потребує поглиблених, додаткових знань з питань інтелектуальної власності в розрізі напрямку їх спеціалізації.

Кожна із зазначених категорій потребує різної інформації про інтелектуальну власність з врахуванням наявності або відсутності професійних кваліфікацій, навичок, мети навчання тощо. Отримання Академією ліцензії Міністерства освіти та науки України відповідно до наказу від 29 серпня 2019 р. № 955-л «Про ліцензування освітньої діяльності» [10] дозволяло проводити освітню діяльність у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою за видом освітньої діяльності «підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право після завершення етапу підготовки тренерів для Академії за координацією ВОІВ.

Отже, з урахуванням кваліфікації аудиторії та конкретного освітнього запиту в культурі/знаннях у сфері інтелектуальної власності можна визначити цінності, місію та завдання Академії.

В Україні в основі формування стратегії розвитку Академії задля ефективного виконання міжнародних зобов'язань були визначені цінності, від засвоєння та вияву яких у суспільстві залежить стан дотримання прав інтелектуальної власності, а саме:

- культура поваги до інтелектуальної власності та прав творців;
- освіта — навчання впродовж життя охороні прав інтелектуальної власності та мистецтву їх комерціалізації;
- високий рівень правосвідомості — дотримання прав творців.

Кожен творець має право на отримання винагороди за створені ним об'єкти інтелектуальної власності, й тільки він вирішує (якщо інше не встановлено законом), на яких умовах буде доступний твір для широкого загалу. Обираючи піратський продукт, ми повинні пам'ятати, що залишаємо автора без винагороди, яка йому необхідна для забезпечення власного побуту, життя та, можливо, інвестицій у майбутні творчі проекти. Поважати права творців та купувати оригінальний продукт — одна з цінностей Академії, яку необхідно пропагандувати в українському суспільстві.

З урахуванням визначених цінностей місією Академії в Україні є:

- виховання правової культури в українському суспільстві з метою закладення основ та популяризації поваги до прав творця, створених ним результатів;

— популяризація в країні інформації, пов'язаної з дотриманням прав інтелектуальної власності, їхньої охорони та комерціалізації з метою соціального, культурного та економічного розвитку країни;

— підвищення рівня правової обізнаності та поглиблення знань у сфері інтелектуальної власності;

— сприяння розвитку та зміцненню кадрового потенціалу у сфері інтелектуальної власності.

Для досягнення зазначеної місії перед Академією постають такі завдання:

— здійснення наукової та науково-дослідницької діяльності у сфері інтелектуальної власності;

— розробка пропозицій до формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності (зокрема університетської політики у сфері інтелектуальної власності; державної стратегії у сфері інтелектуальної власності);

— забезпечення проведення просвітницьких заходів у сфері інтелектуальної власності;

— участь у розвитку системи знань у сфері інтелектуальної власності для всіх компонентів і рівнів освіти;

— розробка типових навчальних програм з інтелектуальної власності для університетів;

— розробка програм підготовки кандидатів у патентні повірені;

— підвищення кваліфікації представників органів державної, виконавчої та судової влади;

— розробка програм з підвищення рівня правової обізнаності представників сфери креативних індустрій та сфер науково-технічної діяльності;

— надання інформаційно-консультаційних послуг у сфері інтелектуальної власності.

Відповідно до потреб цільової аудиторії, програми з розвитку культури та освіти у сфері інтелектуальної власності складаються з урахуванням цінностей проекту, задля реалізації місії та основних завдань, визначених Меморандумом та ґрунтуються як на базових темах з охорони прав інтелектуальної власності, так і на темах, які становлять виклик для національного економічного зростання країни, особливо тих, що стосуються порушення прав інтелектуальної власності.

З метою виконання зобов'язань, визначених міжнародними зобов'язаннями, зазначених вище завдань, Академія ще на етапі підготовки тренерів розпочала активну діяльність та обрала формати, які найбільше повинні були сприяти вихованню культури та поширенню знань у сфері інтелектуальної власності:

1. Формат онлайн- та офлайн-обговорень, зокрема проведення марафонів, просвітницьких кампаній, семінарів, круглих столів, майстер-класів тощо дуже важливий та цінний для будь-якої потенційної аудиторії Академії.

Коли у будь-якої людини є унікальна ідея чи творіння, завжди знайдуться інші особи, які спробують відтворити цю ідею чи творіння задля грошових прибутків. Отже, надзвичайно важливо забезпечити захист активів інтелектуальної власності, перш ніж вони будуть незаконно порушені

будь-якою третьою стороною. Отже, саме для висвітлення цієї проблеми та багатьох інших проводяться просвітницькі заходи та онлайн-обговорення і на цю тематику. У рамках функціонування Академії проводилися як загальні курси для опанування знаннями у сфері інтелектуальної власності, зокрема «*IP Basics*», так і за певним тематичним напрямком, зокрема: «Я-бренд» (курс про особливості правових інструментів, що використовуються для комерціалізації зовнішності людини, її голосу, імені з погляду права інтелектуальності власності), «*Fashion Law*» (ключовим питанням отримання прав інтелектуальної власності на об'єкти індустрії моди та використання традиційних знань у цій сфері), «*Юристи vs Маркетологи*» (під час заходу було проаналізовано понад 500 прикладів використання об'єктів авторського права у рекламних матеріалах) та «*Бібліотека сьогодні*» (про діяльність бібліотек у розрізі охорони прав інтелектуальної власності) [11].

Розпочато впровадження онлайн-курсу вже для молодшої аудиторії — *IP for Children*, який складався з 5 занять і був присвячений творчості та інноваціям заради зеленого майбутнього, відповідно до обраної теми Всесвітньою організацією інтелектуальної власності у 2020 році [12]. Питання про доцільність впровадження освітніх проектів з інтелектуальної власності у шкільній чи дошкільній освіті неодноразово підкреслювалася в інтерв'ю та наукових публікаціях [13; 14]. Крім цього, вітчизняні науковці звертають увагу на передовий досвід навчання школярів інтелектуальної власності в зарубіжних країнах [15, 16].

2. Формат науково-популярних видань, зокрема створення та розміщення гайдів, арт-буків, публікацій на платформі «*Creative Academy*» [17] задля досягнення найвищої мети — популяризації інтелектуальної власності у суспільстві та дотримання прав творців.

Популяризація знань про культуру у сфері інтелектуальної власності є нашою головною метою, яку ми прагнемо досягти для успішного соціального, культурного та економічного розвитку нашої країни. І саме тому задля виконання міжнародних зобов'язань було ініційовано запуск такого майданчика.

Для підвищення рівня правової обізнаності та поглиблення знань у сфері інтелектуальної власності обрано формат вебсайту, де інтелектуальна власність розглядається не за класичною теоретичною програмою, а відповідно до потреб тих верств населення, яким трапляється інтелектуальна власність як щодня, так і час від часу. Ідея створення платформи обумовлена значенням для української економіки креативних індустрій як виду економічної діяльності. Креативні індустрії — це стратегічно важливий сектор державної культурної політики України, до якого входять театральні та образотворчі види мистецтва, кінематографія, телебачення, музика тощо. Наразі в нашій країні значну увагу приділено заохоченню розвитку нових секторів економіки, інноваційних творчих кластерів, формування підприємницьких умінь та навичок серед представників творчих професій для створення доданої вартості та робочих місць.

Розуміючи специфіку відповідної сфери, яка безпосередньо пов'язана з належним регулюванням охорони прав інтелектуальної власності, було вирішено спрямувати діяльність Академії саме на підтримку інновацій, нових знань та творчих досягнень у галузі науки, літератури та мистецтва.

Розглядаючи класифікацію усіх проєктів у сфері інтелектуальної власності, спрямованих на розвиток культури та освіти за віковим цензом, слід звернути увагу, що українському суспільству необхідно прищеплювати такі цінності лише з дитинства. Саме формат артбуків є найбільш зручним для популяризації інтелектуальної власності.

Просвітницький проєкт *IP for Children* спрямований на розвиток творчої особистості та інноваційного мислення дітей, засвоєння ними первинних знань про засади права інтелектуальної власності, правовий статус творця об'єктів інтелектуальної власності та специфіку правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. На прикладі окремих сфер життєдіяльності дітям демонструються незвичайні творчі рішення з метою розвитку креативного мислення та віри в можливість здійснення мрій у повсякденному житті.

Стратегічно важливо розробити курс, у якому протягом навчального року висвітлити ключові сфери правовідносин інтелектуальної власності, пов'язані зі створенням та використанням прав творців. Перший з них складається з двох епізодів, присвячених мріям. Ми хотіли довести дітям, наскільки важливо мріяти й наполегливо йти до втілення мрії. Все, що створено в цьому світі, насправді колись було недосяжною мрією, яка все ж таки втілилась у життя. Другий випуск присвячений темі екології: ми розповідаємо про те, як інновації та винаходи допомагають нам у охороні навколишнього середовища і як важливо зберегти планету заради зеленого майбутнього. Цей мотиваційний курс про ідеї, винаходи, творчість та інновації розроблений відповідно до заявлених пріоритетів WIPO на 2020 рік [18]. Ідея створення артбуків з'явилась саме після проведення онлайн-заходів для дітей шкільного віку.

Також Академія ІВ забезпечує розробку та поширення навчальних матеріалів у сфері інтелектуальної власності, публікації з актуальних питань сфери та ініціює проведення круглих столів для об'єднання науковців та експертів з питань розвитку інтелектуальної власності в Україні.

Отже, наразі Академія перебуває на етапі становлення. Для забезпечення виконання міжнародних зобов'язань у сфері інтелектуальної власності, зокрема в частині розвитку культури та освіти, важливим є розвиток таких напрямків. По-перше, забезпечення інформаційних матеріалів для формування культури в наймолодшого покоління українців — дитячої аудиторії. По-друге, забезпечення набуття базових знань та навичок дітей шкільного віку, в частині опанування базових понять з права інтелектуальної власності, прав та обов'язків творців та споживачів об'єктів інтелектуальної власності. По-третє, забезпечення розробки та впровадження спеціальних програм для представників органів державної влади, новаторів та представників креативних індустрій. Місією функціонування та розвитку Академії є створення можливостей для навчання інтелектуальної власності впродовж життя, що частково сприятиме розвитку культури та освіти

з інтелектуальної власності в Україні, сприятиме зменшенню рівню порушень у сфері інтелектуальної власності та підвищенню індексу креативності серед інших країн світу.

Список використаних джерел

1. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період 2020-2025 року: Проект 06.11.2019 / Національний офіс інтелектуальної власності. *Google Диск*. URL : <https://bit.ly/3MWO8LA>.
2. Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.1997 р. № 507. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3GtCW6Q>.
3. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3NIroyD>.
4. Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності щодо створення Національного навчального центру інтелектуальної власності в Україні від 03.10.2019 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3t1Wn0L>.
5. Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством економіки України та ВОІВ щодо співробітництва у сфері інтелектуальної власності від 05.10.2021 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://bit.ly/3t32y4V>.
6. Про введення в дію організаційної структури та надання пропозицій щодо штатного розпису. Наказ Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» від 23.03.2021 р. № 33-Н/2021. *Особистий архів Ольги Кулініч*.
7. Статут державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». Затв. Наказом Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 31.08.2020 р. № 1662. *Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»*. URL : <https://bit.ly/3IPQ4tl>.
8. Special 301 Report on Intellectual Property Rights. *United States Trade Representative*. URL : <https://bit.ly/3wVjrzs>.
9. Global Creativity Index. *Wikipedia*. URL : <https://bit.ly/3IPDPwN>.
10. Про ліцензування освітньої діяльності. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2019 р. № 955-л. *Міністерство освіти і науки України*. URL : <https://bit.ly/3MXdbhp>.
11. Події. *Платформа Creative Academy*. URL : <https://bit.ly/3z79AJB>.
12. IP for children: dreams come true! — Епізоди про ідеї, винаходи та творчість для дітей та батьків (01.06.2020). *Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»*. URL : <https://bit.ly/3af11lx>.
13. Тарасенко Я. До розуміння інтелектуальної власності слід підходити уже на рівні шкільної освіти, якщо не раніше... (інтерв'ю з Оленою Орлюк). *Алumni. Асоціація випускників*. URL : <https://bit.ly/3Go0lpW>.

14. *Бошицький Ю. Л.* Поглиблення правової культури громадян як засіб оптимізації охорони інтелектуальної власності в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 300–305.
15. Освіта в сфері інтелектуальної власності як умова сталого розвитку держави / В. Е. Лунячек, Н. П. Рубан, В. М. Тіманюк та ін. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2017. № 11 (19). С. 4–9.
16. *Константинова Т.* Особливості інтелектуальної власності та університетської освіти в Україні. *European Journal of Economics and Management*. 2021. Vol. 7, Issue 2. Pp. 29–35. URL : <https://bit.ly/3wS5kem>.
17. Платформа «Creative Academy». URL : <http://creative-academy.com.ua>.
18. Всеукраїнський просвітницький онлайн-проект «IP For Children» доступні нові епізоди. *Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»*. URL : <https://bit.ly/38YkV3U>.

Надійшла до редакції 03.09.2021

Olga KULINICH

Taras Shevchenko National University of Kyiv

Culture and Education in the Field Intellectual Property Contexts of Enforcement of International Obligations

The analysis of fulfilment of international obligations in the field of intellectual property in Ukraine is carried out. Obligations arising from the conclusion of the Memorandum of Understanding between the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine and the World Intellectual Property Organization on the establishment of the National Training Centre for Intellectual Property in Ukraine from October 3, 2019 are considered. The main purpose of concluding the Memorandum. The concept of development of culture and education in the field of intellectual property in Ukraine is analysed. The potential audience of the project is determined, in particular: students of secondary education, students of specialized education, participants of any creative projects, associations, students of higher education, representatives of the creative industries and innovations, public sector, business, professional communities, intellectual property specialists. It is concluded that the mission, values and objectives of the project are important to ensure the learning of intellectual property throughout life. It is noted that the values of the project are: a culture of respect for intellectual property and the rights of creators, education in the field of intellectual property, a high level of legal awareness - respect for the rights of creators. To ensure these values, the mission of the project for the development of culture and education in Ukraine was formed, namely: education of legal culture in the field of intellectual property, promotion of information on the protection of intellectual property rights; raising the level of legal awareness and deepening knowledge in the field of intellectual property; promoting the development and strengthening of human resources in the field of intellectual property. The objectives of the project are defined taking into account the audience, values and mission, which are to develop curricula, including training, development of popular science, educational and scientific literature in the field of intellectual property, educational activities and more. Examples of offline and online formats of educational activities in Ukraine are given. The experience of their implementation in Ukraine is analysed on the example of separate formats and measures. The article demonstrates the coverage of the entire audience of the project in the reporting period and a combination of online, online formats with the publication of popular science literature.

Keywords: *culture, education, value, intellectual property, international obligations.*